

PRESSEMEDDELELSE

Tænketanken Fremtidens Biblioteker
19. september 2017

Ny dansk læseundersøgelse: Pigerne dropper bøgerne

Danske børn læser mindre i fritiden, og især pigerne har ændret deres læsevaner. Det er nogle af hovedkonklusionerne i den største undersøgelse af danske børns læsevaner, der nogensinde er lavet.

Hvordan står det til med fritidslæsningen i 2017 blandt de danske børn? Og hvilken indflydelse har sociale og digitale medier på udviklingen af børns læsning? Det er nogle af de spørgsmål, som Tænketanken Fremtidens Biblioteker ønsker at kaste lys over med undersøgelsen.

I 2010 foretog ph.d. i børnelitteratur og børns læsevaner Stine Reinholdt Hansen en lignende undersøgelse, og med de nye tal fra 2017 kan forskerne således sige noget om udviklingen over de seneste syv år. Her tegner sig et billede af, at der generelt læses mindre i fritiden blandt børn, og at det særligt er pigerne, som har ændret læsevaner. Det fortæller Stine Reinholdt Hansen, som også står bag den seneste undersøgelse:

”Drengene læser stort set lige så ofte som i 2010, og faktisk er der sket en lille fremgang i daglige læsere blandt drengene, mens det er en helt anden sag med pigerne. De bruger markant mindre tid på fritidslæsning. Til gengæld bruger piger en del mere tid på sociale medier end drenge, og det kan være en af forklaringerne på, hvorfor piger ikke læser så ofte som tidligere.”

”Hvis vi ser på, hvilke bøger børn læser i 2017, er humor og fantasy de mest populære genrer hos både drenge og piger. Samtidig viser der sig også stadig en tydelig forskel på, hvad mange piger og drenge foretrækker. Flere drenge end piger er til faktabøger og bøger om spioner, krig og sport, mens flere piger end drenge læser mere om kærlighed, følelser og problemer,” siger ph.d. Stine Reinholdt Hansen, der er tilknyttet videntretet Læremiddel.dk, University College Lillebælt.

Digitale medier har stor betydning for læsevanerne

Fra 2010 til 2017 er der sket rigtig meget i forhold til børns adgang til sociale og digitale medier, og undersøgelsen viser en klar sammenhæng mellem øget tidsforbrug online og mindre fritidslæsning af bøger. Pigerne overgår drengene, når det kommer til læsning af beskeder på sociale medier hver dag, ligesom pigerne også læser flere blogs og sangtekster på nettet. Til gengæld bruger drenge mere tid på computerspil og websider som fx bold.dk.

”Det er tydeligt, at der sker et markant fald i børns boglæsning mellem 5. og 6. klasse og så igen mellem 6. og 7. klasse. Her har børnene nået en alder, hvor deres brug af sociale og digitale medier stiger markant. Det giver sandsynligvis mindre tid til fritidslæsning,” siger Stine Reinholdt Hansen. Hun fortæller, at mange af børnene selv angiver manglende tid som en forhindring for mere fritidslæsning. Igen mest udpræget blandt pigerne.

Bibliotekerne skal styrke indsatsen

For Tænketanken Fremtidens Biblioteker, der er initiativtageren bag undersøgelsen, handler det om at skabe et stærkt og brugbart videngrundlag, som kan understøtte bibliotekernes arbejde med at styrke børns læselyst og fritidslæsning – og meget gerne i tæt samarbejde med skolerne.

”Skolen og folkebiblioteket er – sammen med hjemmet – vigtige aktører, når det handler om at give vores børn lyst til at læse. Vi kan se i undersøgelsen, at børnene låner bøger på folkebiblioteket, men samtidig bruger de mindre og mindre tid på bøgerne og mere tid på andre medier. Det er vigtigt, at bibliotekerne er klar med de rigtige tilbud, i de rigtige formater, så læsning stadig er en aktivitet, børnene vælger til – uagtet hvilken platform det foregår på. Gode læsekompetencer er stadig en væsentlig grundkompetence for at kunne begå sig i et moderne samfund, og det kan et godt samarbejdet mellem bibliotek og skole være med til at sikre,” siger Louise Agger Nexø fra Tænketanken Fremtidens Biblioteker.

For yderligere information kontakt:

Ph.d. Stine Reinholdt Hansen, Læremiddel.dk

Telefon: 40426387

Mail: srha1@ucl.dk

Louise Agger Nexø, Tænketanken Fremtidens Biblioteker

Telefon: 60662011

Mail: lan@fremtidensbiblioteker.dk

Om undersøgelsen

Det er Tænketanken Fremtidens Biblioteker, der sammen med Københavns Biblioteker, videntret Læremiddel.dk og Nationalt Videntcenter for Læsning står bag projektet 'En generation af stærke læsere: Greb til læselyst'. Denne undersøgelse af børns læse- og medievaner er en del af et større projekt, der skal gøre bibliotekerne klogere på, hvordan den nye generations læselyst stimuleres bedst muligt.

I alt har 8.721 børn medvirket i undersøgelsen, der dermed er den største undersøgelse af børns læse- og medievaner foretaget nogensinde i Danmark. Undersøgelsen er foretaget af Læremiddel.dk ved ph.d. Stine Reinholdt Hansen, lektor Stig Toke Gissel og adjunkt Morten Rasmus Puck. Undersøgelsen er kvantitativ og vil blive fulgt op af en kvalitativ undersøgelse, som gerne skal gøre os endnu klogere på de unges læse- og medievaner. Projektet er støttet af Slots- og Kulturstyrelsen.

FEM CENTRALE PUNKTER OM BØRNS LÆSNING OG BRUG AF BIBLIOTEKER

1. Børn læser generelt mindre i fritiden, viser udviklingen fra 2010-2017 - samlet er der sket et fald på 5%, fra 61% til 56%, i forhold til børn, der læser mindst flere gange om ugen.
2. Faldet i tid brugt på læsning skyldes primært piger - i 2010 læste 68% af pigerne mindst flere gange om ugen, mens det var 53% af drengene. I 2017 er disse tal faldet til henholdsvis 59% for pigernes vedkommende og 52% for drengene.

3. Børn bruger generelt mere tid på sociale medier og web-tekster end på at læse bøger.
4. Børns tre primære inspirationskilder til læsning er: Film, venner og deres mor.
5. 71% af børnene låner bøger på biblioteket mindst en gang årligt mens 29% stort set aldrig låner bøger på biblioteket.